

ДО ПРЕСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ ПРИ МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“-ВАРНА

Относно:

Участието на д-р Красимира Иванова Колева, д. м., в конкурса, обявен в Държ. в-к бр. 32 от 26.04.2022 г., за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина и научна специалност „Педиатрия“ - 0,5 щатна длъжност за нуждите на Катедрата по педиатрия към Факултета по медицина при Медицинския университет “Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна и 0,5 щатна длъжност за нуждите на Втора детска клиника към УМБАЛ „Св. Марина“-Варна съгласно Заповед на Ректора на Медицинския университет “Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна проф. д-р Валентин Любомиров Игнатов, д.м., № Р-109-264 от 23.06.2022 г.

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Никола Йорданов Колев, д.м.н.

Катедра по обща и оперативна хирургия

Медицински университет “Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна

Първа клиника по хирургия, УМБАЛ „Св. Марина“-Варна

Съгласно Протокол № 67/20.06.2022 на Научното жури, назначено със Заповед на Ректора на Медицинския университет “Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна проф. д-р Валентин Любомиров Игнатов, д.м., съм определен да изготвя настоящата рецензия за единствения кандидат в конкурса.

I. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ ДАННИ

Д-р Красимира Иванова Колева е родена на 17.06.1966 г. в с. Ветрино, Област Варна. Тя завършва Медицинския университет “Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна през 1999 г. Д-р Красимира Колева започва своя трудов стаж като лекар в медицински център. От 2010 г. е назначена за ординатор, а от 2017 г. е асистент в Катедрата по педиатрия в УМБАЛ “Св. Марина“ ЕАД-Варна. През периода между 2019 г. и 2021 г. е докторант на самостоятелна подготовка към Катедрата по педиатрия по специалността “Детска гастроентерология“. Д-р Красимира Колева придобива образователна и научна степен “доктор“ през 2021 г. Темата на дисертационния ѝ

труд е: „Някои съвременни диагностични аспекти на възпалителните чревни заболявания при деца и юноши“.

Придобити специалности

Д-р Красимира Колева има призната специалност по детски болести през 2009 г. и по детска гастроентерология през 2016 г.

II. ОЦЕНКА НА НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ НА КАНДИДАТА

1. Наукометрични показатели

Д-р Красимира Колева, д.м., участва в настоящия конкурс със следните научни трудове:

Един дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен “доктор“.

Една самостоятелна монография, озаглавена „Новости в лечението на улцерозния колит и болеста на Крон в детско-юношеската възраст“.

Общо 29 пълнотекстови статии, публикувани в общо осем български списания и едно чуждо списание, като единствен или първи автор в седем статии (24,14%).

Общо шест доклада, публикувани в сборници на пет научни форума в България.

Общият брой на цитиранията на три нейни статии е 11 (в седем статии от български автори и в четири статии от чужди автори).

2. Участие в научно-изследователски проект

Д-р Красимира Колева, д.м., е участник в един научно-изследователски проект в Медицинския университет “Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна:

Оценка на нивата на експресия на подбрани микро РНК-и като потенциални биомаркери при деца и юноши с възпалителни чревни заболявания.

III. ОСНОВНИ НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ НАПРАВЛЕНИЯ

Научно-изследователската дейност на д-р Красимира Колева, д.м., се дължи на нейната интензивна лечебно-диагностична работа като авторитетен педиатър и детски гастроентеролог с децата и юношите със сериозни заболявания на стомашно-чревния тракт, черния дроб, панкреаса и др.

Основните направления в научно-изследователската ѝ работа са свързани със съвременната диагностика и лечение на възпалителните чревни заболявания, стомашно-чревните и чернодробните заболявания в детската и юношеската възраст.

Новостите в диагностиката на възпалителните заболявания на червата в детската и юношеската възраст се систематизират в дисертационния труд и в монографията, а последните научни постижения и собственият опит на д-р Красимира Колева в областта на лечението на тези социално-значими заболявания - в монографията.

Идентифицира се диагностичната и диференциално-диагностичната стойност както на няколко лабораторни показателя (броя на еритроцитите и левкоцитите и концентрациите на хемоглобина, серумното желязо, С-реактивния протеин, фибриногена, фекалния калпротектин, цитоплазмените и перинуклеарните антинеутрофилни цитоплазмени антитела), така и на модерните методи за образна диагностика (абдоминалната ехография, компютърната томография, фиброгастродуоденоскопията и фиброколоноскопията) на болестта на Крон, улцерозния колит и неспецифичния колит при децата и юношите. Въз основа на собствените резултати и на литературните данни се разработва е оригинален диагностичен алгоритъм при тези заболявания.

Проучват се характерните особености на муковисцидозата, гастро-езофагеалната рефлуксна болест, първичния и вторичния гастро-езофагеален рефлукс в кърмаческата възраст. В редица публикации се изследват клиничната симптоматика, диагностичните методи, генетичните тестове, усложненията и лечението на целиакията. Подчертава се значението на безглутеновата диета за успешното лечение на заболяването, ролята на DEXA и мястото на остеокалцина и остеопротегерина за диагностиката на остеопорозата, едно от усложненията на целиакията.

Дискутират се въпросите на чревната флора и връзката ѝ с човешкото здраве. Разглежда се важната роля на чревния и фекалния микробиом за организма на човека и се проследява революцията на пробиотиците. Обобщават се резултатите от едноцентрично проспективно проучване с пробиотика *Lactobacillus reuteri* DSM 17938, използван за профилактика на инфекциите при децата, свързани с лечението с широкоспектърни антибиотици.

Представяват интерес публикациите на д-р Красимира Колвева, д.м., посветени на заболяванията при децата, при които се наблюдава хронична диария - целиакия, муковисцидоза, лактазен дефицит, синдром на дразнимото черво и възпалителни чревни заболявания, които предизвикват гадене и повръщане. Описва се клиничната картина на хранителната алергия и по-специално - на еозинофилния езофагит, гастрит и гастроентерит, алергичния проктоколит, atopичния дерматит и контактния дерматит.

В няколко статии се изследват диагностичните възможности при неалкохолната мастна чернодробна болест в детската и юношеската възраст. Обсъжда се патогенезата на мастната дегенерация на черния дроб с ударение върху това заболяване и нейната връзка с обструктивната сънна апнея при децата. Съобщава се за рядката тромбоза на *vena portae*, свързана с бъбречно засягане при деца, юноши и млади хора, за дълбоката венозната тромбоза като усложнение на улцерозния колит в детската възраст и за дълбоката венозна тромбоза на бедрените и илиачните вени при дете с остър улцерозен колит. Описва се бъбречно засягане при деца, юноши и млади хора при болестта на Wilson и остра чернодробна недостатъчност вследствие на това заболяване.

IV. ОСНОВНИ ОРИГИНАЛНИ НАУЧНИ ПРИНОСИ

Теоретичните и приложни приноси в научните трудове на д-р Красимира Колева, д.м., са в следните основни тематични области: детска гастроентерология, детска хепатология, детска панкреатология, клинична педиатрия и чревен микробиом. Заслужават внимание и някои казуистични съобщения.

За първи път в България се изследва допълнителната диференциално-диагностична роля на 11 микрорибонуклеинови киселини (микроРНК) при деца с улцерозен колит и с болест на Крон и се откриват статистически достоверни корелационни зависимости между микроРНК195, микроРНК131-а, микроРНК142-3р и микроРНК223, от една страна, и стандартните показатели на анемията и възпалението, от друга страна. За първи път у нас се анализира ролята на микроРНК, на серологичните тестове и на еластографията за диагнозата на неалкохолната мастна чернодробна болест в детската и юношеската възраст.

За първи път в България се дефинира констелацията от подходящи съвременни лабораторни и образни методи на изследване при децата и юношите с болест на Крон, улцерозен колит и неспецифичен колит.

рН-метрията с импеданс се прилага за първи път у нас при диагнозата на първичния и вторичния гастроезофагеален рефлукс в кърмаческата възраст.

За първи път в България се докладва опитът с приложението на генетичните тестове за предразположение към целиакията.

За първи път у нас се обръща внимание на малнутрицията при децата с муковисцидоза и се представят съвети за правилно хранене в корелацията му с качеството на живот.

За първи път в нашата страна се изследват наукометричните аспекти на международните научни комуникации и динамичната институционализация на изследванията по въпросите на болестта на Крон при децата.

Определен принос представляват и публикациите, посветени на храненето на кърмачето, пропускливия храносмилателен тракт, констипацията, хроничната чернодробна болест и хепатореналния синдром в детската възраст.

V. УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА И ОБЩЕСТВЕНА ДЕЙНОСТ

Д-р Красимира Колева участва в обучението на студентите по медицина по дисциплината „педиатрия“. Нейната учебно-преподавателската дейност като асистент на длъжност 0,5 в Катедрата по педиатрия през периода между 2017 г. и 2021 г. е следната: през учебната 2017-2018 г.- 232 часа; през учебната 2018-2019 г.- 210 часа; през учебната 2019-2020 г.- 198 часа и през учебната 2020-2021 г.- 216 часа.

Д-р Красимира Колева, д.м., е член на няколко научни дружества и организации:

1. Българска педиатрична асоциация
2. Българско дружество по генетика и геномика при човека

3. ESPGHAN (Европейско дружество по детска гастроентерология, хепатология и хранене)

4. ECCO (European Crohn and Colitis Organization)

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на представените по-горе факти мога да заявя, че професионалната квалификация, научно-изследователската и учебно-преподавателската дейност на д-р Красимира Иванова Колева, д.м., отговарят напълно на изискванията на Правилника за условията и реда придобиване на научни степени и за заемане на академична длъжност „доцент“ в Медицинския университет “Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна. Поради това препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за заемането от д-р Красимира Иванова Колева, д. м., на академичната длъжност „доцент“ в Медицинския университет “Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна за нуждите на Катедрата по педиатрия към Факултета по медицина при Медицинския университет “Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна и за нуждите на Втора детска клиника към УМБАЛ „Св. Марина“-Варна.

Рецензент:

гр. Варна
18.9.2022 г.

(проф. д-р Никола Колев, д.м.н.)